

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN
CBN-advies 2021/XX – De vermogensmutatiemethode
Ontwerpadvies van 24 maart 2021

I. Toepassingsgebied

1. Elke moedervenootschap die onderworpen is aan de bepalingen van het gemeen recht inzake consolidatie, moet een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opstellen, laten controleren en bekendmaken indien zij, alleen of gezamenlijk, één of meer dochterondernemingen controleert¹.
2. Een vennootschap wordt vrijgesteld van de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening op te stellen wanneer ze deel uitmaakt van een groep van beperkte omvang.² Dat betekent dat de vennootschap op geconsolideerde basis niet meer dan één van de criteria van art. 1:26, § 1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV) overschrijdt.³
3. Onder “controle” over een vennootschap wordt verstaan, de bevoegdheid in rechte of in feite om een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van het beleid⁴. De vennootschap die een controlebevoegdheid uitoefent over een andere vennootschap wordt de “moedervenootschap” genoemd, en de vennootschap ten opzichte waarvan een controlebevoegdheid bestaat is de “dochtervennootschap”⁵. Deze controle kan exclusief of gezamenlijk worden uitgeoefend (gemeenschappelijke dochtervennootschap)⁶. Een vennootschap is in principe verplicht een geconsolideerde jaarrekening op te stellen wanneer zij ten minste één dochtervennootschap heeft. Deze dochtervennootschap wordt (in principe) opgenomen volgens de integrale consolidatiemethode.
4. Onder “geassocieerde vennootschap” wordt verstaan, elke andere vennootschap dan een dochtervennootschap of een gemeenschappelijke dochtervennootschap waarin een andere vennootschap een deelneming bezit en waarin zij een invloed van betekenis uitoefent op de oriëntatie van het beleid. Behoudens tegenbewijs wordt deze invloed van betekenis vermoed indien de stemrechten verbonden aan deze deelneming één vijfde of meer vertegenwoordigen van het totaal aantal stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van deze vennootschap.⁷ Geassocieerde vennootschappen worden doorgaans opgenomen in de consolidatie via de vermogensmutatiemethode.

---

¹ Artikel 3:23 WVV.

² Artikel 3:25 WVV.

³ Artikel 1:26, § 1 WVV: jaargemiddelde van het aantal werknemers: 250; jaaromzet, exclusief BTW: 34 mio EUR en balanstotaal: 17 mio EUR.

⁴ Artikel 1:14, § 1 WVV.

⁵ Artikel 1:15 WVV.

⁶ Artikel 1:17 & 1:18 WVV.

⁷ Artikel 1:21 WVV.

5. In de geconsolideerde jaarrekening worden het vermogen, de financiële positie en het resultaat van het geconsolideerde geheel opgenomen alsof het om één enkele vennootschap ging. In de geconsolideerde jaarrekening⁸:

- 1° worden de actief- en passiefbestanddelen, rechten en verplichtingen alsmede opbrengsten en kosten van de consoliderende vennootschap en van haar dochterondernemingen waarover zij de exclusieve controle bezit integraal in de consolidatie opgenomen;
- 2° worden de actief- en passiefbestanddelen, rechten en verplichtingen alsmede opbrengsten en kosten van gemeenschappelijke dochterondernemingen naar evenredigheid in de consolidatie opgenomen;
- 3° worden de deelnemingen in geassocieerde vennootschappen gewaardeerd en het aandeel in het resultaat van deze vennootschappen vastgesteld met toepassing van de vermogensmutatiemethode.

6. De vermogensmutatiemethode wordt eveneens toegepast op deelnemingen in dochterondernemingen waarover de consoliderende onderneming wel een controle in feite bezit maar die buiten de consolidatie worden gelaten omdat de opname ervan in de consolidatie zou indruisen tegen het principe van het getrouw beeld.⁹ Ook deelnemingen in dochterondernemingen in vereffening, of in dochterondernemingen die hebben besloten hun bedrijf stop te zetten of waarvoor er niet meer kan van worden uitgegaan dat zij hun bedrijf zullen voortzetten, worden buiten de consolidatie gelaten en in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.¹⁰

7. Gemeenschappelijke dochterondernemingen mogen in de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, wanneer hun bedrijf niet nauw geïntegreerd is in het bedrijf van de vennootschap die over de gezamenlijke controle beschikt.¹¹

8. De moedervernootschap dient in de toelichting tot de geconsolideerde jaarrekening de geconsolideerde vennootschappen te identificeren met opgave van de gebruikte consolidatiemethode. Vennootschappen die gebeurlijk uit de consolidatie worden weggelaten moeten eveneens worden aangeduid en de weglating moet worden gemotiveerd.¹²

9. Zoals benadrukt in randnummer 1 moet een vennootschap een geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opstellen indien zij, alleen of gezamenlijk, de controle uitoefent over één of meerdere dochterondernemingen. Wanneer de moedervernootschap uitsluitend deelnemingen bezit in "geassocieerde" vennootschappen, is zij niet verplicht een geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening op te stellen.

10. De vermogensmutatiemethode hoeft niet te worden toegepast wanneer de toepassing ervan slechts van te verwaarlozen betekenis zou zijn.¹³

---

⁸ Artikel 3:124 KB WVV.

⁹ Artikel 3:100 *juncto* artikel 3:98 KB WVV. De toepassing van deze bepaling wordt vermeld en gemotiveerd in de toelichting.

¹⁰ Artikel 3:100 *juncto* artikel 3:99 KB WVV.

¹¹ Artikel 3:124, tweede lid KB WVV.

¹² Artikel 3:156, II. en III. KB WVV. Opmaken en neerleggen van de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerde jaarverslag, Departement Micro-economische informatie - Dienst Balanscentrale, NBB, 2.

¹³ Artikel 3:148 KB WVV.

II. Toepassing van de vermogensmutatiemethode¹⁴

11. De Commissie wenst te benadrukken dat de toepassing van de vermogensmutatiemethode geen aanleiding geeft tot een vrijstelling van subconsolidatie. Anders gezegd, is de opname van een vennootschap via de vermogensmutatiemethode geen reden voor een vennootschap om te kunnen genieten van de vrijstelling van subconsolidatie.

A. Eerste consolidatie

12. Volgens de vermogensmutatiemethode worden de door de moedervernootschap aangehouden deelnemingen naar aanleiding van de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening opnieuw gewaardeerd: de historische aanschaffingswaarde van de deelnemingen wordt hierdoor telkens vervangen door het bedrag dat overeenkomt met het deel van het eigen vermogen van de betrokken vennootschap, inclusief het resultaat over het boekjaar, dat deze deelneming belichaamt¹⁵. Het eigen vermogen van de betrokken vennootschap bestaat uit het verschil tussen de boekwaarde van de activa en de boekwaarde van de voorzieningen en schulden van deze vennootschap. Dit eigen vermogen omvat het resultaat van het boekjaar op datum van verwerving, behalve in zoverre hierop vóór de verwerving een interimdividend is toegekend.¹⁶ Dit laatste geldt praktisch ook bij de toekenning van een tussentijds dividend vóór de verwerving.

13. Indien binnen de groep geen uniforme waarderingsregels worden toegepast voor de waardering van de actief- en passiefbestanddelen van de geassocieerde vennootschap en voor de consolidatie, kunnen deze conform artikel 3:142, § 2, tweede lid van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: KB WVV) opnieuw worden gewaardeerd volgens de voor de consolidatie gehanteerde methoden. Wordt niet opnieuw gewaardeerd, dan moet zulks in toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening onder de waarderingsregels worden vermeld.

14. Bij de vermogensmutatiemethode worden de rekeningen van de geassocieerde vennootschap niet in deze van de consoliderende vennootschap geïntegreerd. Het gaat hier bijgevolg niet om een consolidatiemethode in de strikte betekenis van het woord, maar eerder om een bijzondere waarderingsmethode die tot doel heeft een actuele, economische waarde te geven aan de deelneming binnen de geconsolideerde jaarrekening.

15. Voor zover het verschil tussen de boekwaarde van de deelneming en de hiermee overeenstemmende fractie van het eigen vermogen kan worden toegerekend aan identificeerbare actief- of passiefbestanddelen van de betrokken vennootschap, die een grotere of kleinere waarde hebben dan waartegen zij in de boekhouding van de betrokken vennootschap staan geboekt, wordt dit verschil toegerekend aan de waarde waartegen de deelneming in de geconsolideerde jaarrekening wordt geboekt.¹⁷

16. Het resterende, niet-toerekenbare verschil wordt opgenomen onder de post *Consolidatieverschillen* in de geconsolideerde balans, aan de actiefzijde bij een positief consolidatieverschil, aan de passiefzijde in geval van een negatief consolidatieverschil. Deze consolidatieverschillen mogen niet worden

---

¹⁴ Artikel 3:124, 1ste lid, 3° KB WVV. Artikelen 3:141 tot 3:148 KB WVV.

¹⁵ Artikel 3:142, § 1, eerste lid KB WVV.

¹⁶ Artikel 3:142, § 2 KB WVV.

¹⁷ Artikel 3:142, § 3 KB WVV.

gecompenseerd, behalve indien zij betrekking hebben op eenzelfde geassocieerde vennootschap. In dit laatste geval is compensatie verplicht.¹⁸

Voorbeeld

Stel dat de boekwaarde van de deelneming in de geassocieerde vennootschap 100 bedraagt en dat de fractie van het eigen vermogen van de geassocieerde vennootschap 80 is. Het verschil tussen de boekwaarde van de deelneming (100) en de hiermee overeenstemmende fractie van het eigen vermogen (80) bedraagt dus 20 (100 – 80).

Dit verschil (20) kan voor een gedeelte (5) worden toegerekend aan terreinen die in werkelijkheid een grotere waarde hebben dan de boekwaarde waartegen ze in de balans van de geassocieerde vennootschap worden uitgedrukt. Desgevallend wordt de deelneming in de geassocieerde vennootschap in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder de rubriek 'Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast' onder de *Financiële vaste activa* voor een bedrag van $80 + 5 = 85$. Het resterend verschil ($20 - 5 = 15$) is dan het positief consolidatieverschil.

17. Positieve consolidatieverschillen worden afgeschreven ten laste van de geconsolideerde resultatenrekening. Worden ze afgeschreven over meer dan vijf jaar, dan moet zulks worden gemotiveerd in de toelichting. Op deze verschillen worden aanvullende of niet-recurrente afschrijvingen toegepast wanneer het, ingevolge wijzigingen in de economische omstandigheden, niet langer economisch verantwoord is ze tegen die waarde te handhaven in de geconsolideerde balans. De afschrijvingen worden in de resultatenrekening geboekt in een afzonderlijke post van de bedrijfskosten of van de financiële kosten.¹⁹

18. Negatieve consolidatieverschillen worden in beginsel niet in de geconsolideerde resultatenrekening opgenomen. Wanneer evenwel het negatieve consolidatieverschil te verklaren valt door een op de datum van verwerving van de deelneming of een nabij zijnde datum verwachte ongunstige ontwikkeling van de resultaten van de geassocieerde vennootschap of uit kosten die deze geassocieerde vennootschap naar verwachting zal veroorzaken, wordt het in de geconsolideerde resultatenrekening opgenomen voor zover en op het ogenblik dat deze vooruitzichten werkelijkheid worden.²⁰ Is dit niet het geval, dan worden negatieve consolidatieverschillen bijgeschreven bij het eigen vermogen van de geconsolideerde jaarrekening²¹.

19. De deelneming in vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast, wordt in de geconsolideerde balans opgenomen onder een afzonderlijke post van de financiële vaste activa, genoemd "Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast".²²

B. Latere consolidaties

20. De waarde waartegen de deelneming in de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen, wordt vervolgens, naar gelang van het geval, verhoogd of verminderd met het bedrag van de tijdens het

---

¹⁸ Artikel 3:142, § 4 KB WVV.

¹⁹ Artikel 3:131, § 1 KB WVV.

²⁰ Artikel 3:131, § 2 KB WVV.

²¹ Zie ook het schema van de geconsolideerde jaarrekening in Bijlage 5 bij het KB WVV, Passiva, rubriek V. Consolidatieverschillen.

²² Artikel 3:141 KB WVV.

boekjaar of het gedeelte van het boekjaar opgetreden verandering in het deel van het eigen vermogen van de betrokken vennootschap dat deze deelneming belichaamt.

21. Dit eigen vermogen omvat, naast het resultaat van het boekjaar, met uitsluiting evenwel van het gedeelte hiervan dat bij bestemming anderszins dan als dividend wordt toegekend, in voorkomend geval de herwaarderingsmeerwaarden, de kapitaalsubsidies, de naar de belastingvrije reserves overgeboekte gerealiseerde meerwaarde en de uitgiftepremie naar aanleiding van de uitgifte van een converteerbare obligatielening.²³ Het aandeel van de consoliderende vennootschap in deze herwaarderingsmeerwaarde, kapitaalsubsidie, belastingvrije reserves en uitgiftepremie van de betrokken vennootschap waarop vermogensmutatie wordt toegepast dat aan de deelneming kan worden toegerekend, wordt vermeld in de geconsolideerde balans onder de rubriek "Reserves".

22. De waarde van de deelneming wordt verminderd met het bedrag van de dividenden met betrekking tot deze deelneming.²⁴

23. Zo nodig wordt de waarde van de deelneming aangepast als gevolg van eventuele waardeherberekeningen van identificeerbare activa- en passivabestanddelen van de betrokken vennootschap.²⁵

24. Het aandeel in het resultaat van de betrokken vennootschap dat aan deze deelneming kan worden toegerekend, wordt vermeld in de geconsolideerde resultatenrekening onder een afzonderlijke post "Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast"²⁶.

25. De resultaten van verrichtingen tussen de consoliderende vennootschap en de vennootschap waarop vermogensmutatie wordt toegepast en die begrepen zijn in de boekwaarde van de activa van de vennootschap waarop vermogensmutatie wordt toegepast, worden voor zover de daartoe noodzakelijke gegevens bekend of toegankelijk zijn, uit de geconsolideerde resultaten weggelaten.²⁷

26. De vermogensmutatiemethode wordt vaak omschreven als *one-line consolidation*²⁸, daar slechts één bedrag, op één lijn gerapporteerd wordt in de geconsolideerde balans van de consoliderende vennootschap. Ook met betrekking tot het resultaat van de vennootschap waarop vermogensmutatie wordt toegepast wordt slechts één bedrag, op één lijn, gerapporteerd in de geconsolideerde resultatenrekening.

---

²³ Artikel 3:143 KB WVV.

²⁴ Artikel 3:143, tweede lid KB WVV.

²⁵ Artikel 3:143, derde lid KB WVV.

²⁶ Artikel 3:145, § 1 KB WVV.

²⁷ Onderlinge kosten en opbrengsten; winsten en verliezen begrepen in de waarde van activa verworven van een vennootschap die volgens de vermogensmutatiemethode werd opgenomen, gerealiseerde meer- of minderwaarden op de deelneming in de vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast, dividenden toegekend door de consoliderende vennootschap of door de vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast en waardeverminderingen op de deelneming in de vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast. Artikel 3:145, § 2 en 3:136 KB WVV. Deze eliminaties mogen worden achterwege gelaten indien zij slechts van te verwaarlozen betekenis zijn.

²⁸ S. PLATEAU en G. VAN HERCK, *Handboek consolidatie IFRS en BGAAP*, Leuven, ACCO, 2009, 182.

III. Voorbeeld

Op 1 januari 20X1 koopt vennootschap X, een naamloze vennootschap, 20 % van de aandelen van naamloze vennootschap Y. De aanschaffingsprijs van deze deelneming bedraagt 4.000 EUR.

De balansen van vennootschappen X & Y worden als volgt opgemaakt:

ACTIVA		PASSIVA	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Financiële vaste activa</i>		Kapitaal	30.000
Deelneming in vennootschap Y	4.000	Reserves	15.000
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
<i>Andere activa</i>	31.000	<i>Schulden</i>	15.000
Totaal	60.000	Totaal	60.000

ACTIVA		PASSIVA	
<i>Materiële vaste activa</i>	10.000	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Financiële vaste activa</i>	2.000	Kapitaal	8.000
		Reserves	5.000
<i>Andere activa</i>	5.000	<i>Schulden</i>	4.000
Totaal	17.000	Totaal	17.000

Naar aanleiding van de consolidatie²⁹ wordt het verschil berekend tussen de boekwaarde van de deelneming van vennootschap X in vennootschap Y (4.000) en het bedrag dat overeenstemt met 20 % van het eigen vermogen van vennootschap Y, d.i. 20 % van 13.000 (8.000 + 5.000) = 2.600 EUR.

Vervolgens wordt nagegaan in hoeverre dit verschil kan worden toegerekend aan identificeerbare actief- of passiefbestanddelen van de betrokken vennootschap Y, die mogelijks een grotere of kleinere waarde hebben dan waartegen zij in de boekhouding van vennootschap Y staan geboekt³⁰.

Het verschil tussen de boekwaarde van de deelneming (4.000) en het hiermee overeenstemmende aandeel in het eigen vermogen (2.600) leidt tot een *positief consolidatieverschil* van 1.400 EUR.

De nieuwe boekwaarde van de deelneming wordt in de geconsolideerde balans opgenomen onder de post *Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast* onder de *Financiële vaste activa*.

28X	Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	2.600
2XX	Consolidatieverschillen	1.400
	aan 2820 Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	4.000

²⁹ Er wordt verondersteld dat vennootschap X omwille van andere participaties consolidatieplichtig is.

³⁰ In dit voorbeeld wordt er vanuit gegaan dat er geen bedrag kan worden toegerekend.

Eerste geconsolideerde balans opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X1, na toepassing van de vermogensmutatiemethode³¹

ACTIVA		PASSIVA	
Consolidatieverschillen	1.120 ³²	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	Kapitaal	30.000
<i>Financiële vaste activa</i>		Reserves	14.720 ³³
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	2.600	<i>Schulden</i>	15.000
<i>Andere activa</i>	31.000		
Totaal	59.720	Totaal	59.720

Geconsolideerde resultatenrekening opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X1, na toepassing van de vermogensmutatiemethode³⁴

Kosten		Opbrengsten	
Financiële kosten – Afschrijving “Consolidatieverschillen”	280		

Latere consolidaties

Hypothese 1: vennootschap Y maakt in het volgende boekjaar (20X2) winst die wordt gereserveerd (1.500).

Vennootschap X – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2³⁵

ACTIVA		PASSIVA	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Financiële vaste activa</i>		Kapitaal	30.000
Deelneming in vennootschap Y	4.000	Reserves	15.000
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
<i>Andere activa</i>	31.000	<i>Schulden</i>	15.000
Totaal	60.000	Totaal	60.000

³¹ Er wordt verondersteld dat tussen 01.01 en 31.12 geen resultaten zijn geboekt. Enkel het gevolg van de toepassing van de vermogensmutatiemethode wordt geïllustreerd. Er vond dus geen consolidatie plaats naar aanleiding van de participatie van de vennootschap X in de vennootschap Z.

³² Dit consolidatieverschil wordt afgeschreven ten bedrage van 280 (20 % van 1.400).

³³ 15.000 - 280 (afschrijvingskosten) = 14.720.

³⁴ Er wordt verondersteld dat tussen 01.01 en 31.12 geen andere resultaten zijn geboekt.

³⁵ Er wordt verondersteld dat zich hier geen wijzigingen hebben voorgedaan.

Vennootschap Y – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2 vóór resultaatverwerking

ACTIVA		PASSIVA	
Materiële vaste activa	10.000	Kapitaal	8.000
Financiële vaste activa	2.000	Reserves	5.000
Andere activa	6.500	Resultaat van het boekjaar	1.500
		Schulden	4.000
Totaal	18.500	Totaal	18.500

Herberekening van het bedrag van de deelneming waarop vermogensmutatie wordt toegepast:

Aandeel in het eigen vermogen van vennootschap Y: 20 % van 14.500 (8.000 + 5.000 + 1.500) = 2.900, waarvan 20 % van 1.500 het aandeel in de winst van het boekjaar betreft = 300

Geconsolideerde balans opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

ACTIVA		PASSIVA	
Consolidatieverschillen	840 ³⁶	Eigen vermogen	
Materiële vaste activa	15.000	Kapitaal	30.000
Financiële vaste activa		Reserves	14.740 ³⁷
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	2.900	Schulden	15.000
Andere activa	31.000		
Totaal	59.740	Totaal	59.720

Geconsolideerde resultatenrekening opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

Kosten		Opbrengsten	
Financiële kosten – Afschrijving “Consolidatieverschillen”	280	Aandeel in de winst van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	300

Hypothese 2: vennootschap Y maakt tijdens het volgende boekjaar een verlies van 1.500 EUR.

Vennootschap X – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2³⁸

³⁶ Dit consolidatieverschil wordt afgeschreven ten bedrage van 280 (20 % van 1.400). 1.120 - 280 = 840.

³⁷ 14.720 - 280 (afschrijvingskosten) + 300 (opbrengsten) = 14.740.

³⁸ Er wordt vanuit gegaan dat er geen enkele wijziging werd doorgevoerd.

ACTIVA		PASSIVA	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Financiële vaste activa</i>		Kapitaal	30.000
Deelneming in vennootschap Y	4.000	Reserves	15.000
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
<i>Andere activa</i>	31.000	<i>Schulden</i>	15.000
Totaal	60.000	Totaal	60.000

Vennootschap Y – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2 vóór resultaatverwerking

ACTIVA		PASSIVA	
Materiële vaste activa	10.000	Geplaatst kapitaal	8.000
Financiële vaste activa	2.000	Reserves	5.000
Andere activa	3.500	Resultaat van het boekjaar	(1.500)
		Schulden	4.000
Totaal	15.500	Totaal	15.500

Herberekening van het bedrag van de deelneming waarop vermogensmutatie wordt toegepast:

Aandeel in het eigen vermogen van vennootschap Y: 20 % van 11.500 (8.000 + 5.000 - 1.500) = 2.300, waarvan 20 % van 1.500 het aandeel in het verlies van het boekjaar betreft = 300

Geconsolideerde balans opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

ACTIVA		PASSIVA	
Consolidatieverschillen	840 ³⁹	<i>Eigen activa</i>	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	Kapitaal	30.000
<i>Financiële vaste activa</i>		Reserves	14.140 ⁴⁰
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	2.300	<i>Schulden</i>	15.000
<i>Andere activa</i>	31.000		
Totaal	59.740	Totaal	59.720

Geconsolideerde resultatenrekening opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

Kosten	Opbrengsten

³⁹ Dit consolidatieverschil wordt afgeschreven ten bedrage van 280 (20 % van 1.400). 1.120 - 280 = 840.

In overeenstemming met art. 3:131, § 1, tweede lid KB WvV zal moeten worden nagegaan in hoeverre het verlies bij de geassocieerde vennootschap geen aanleiding zal geven tot aanvullende of niet recurrente afschrijvingen.

⁴⁰ 14.720 - 280 (afschrijvingskost) - 300 (kosten) = 14.140.

Aandeel in het verlies van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	300		
Financiële kosten – Afschrijving “Consolidatieverschillen”	280		

Hypothese 3: gedurende het boekjaar dat volgt, lijdt vennootschap Y een verlies van 15.000 EUR.⁴¹

Vennootschap X – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2⁴²

ACTIVA		PASSIVA	
Materiële vaste activa	15.000	Eigen vermogen	
Financiële vaste activa		Kapitaal	30.000
Deelneming in vennootschap Y	4.000	Reserves	15.000
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
Andere activa	31.000	Schulden	15.000
Totaal	60.000	Totaal	60.000

Vennootschap Y – Enkelvoudige balans op 31.12.20X2 vóór resultaatverwerking

ACTIVA		PASSIVA	
Materiële vaste activa	1.900	Geplaatst kapitaal	8.000
Financiële vaste activa	0	Reserves	5.000
Andere activa	100	Resultaat van het boekjaar	(15.000)
		Schulden	4.000
Totaal	2.000	Totaal	2.000

Herberekening van het bedrag van de deelneming waarop vermogensmutatie wordt toegepast:

Aandeel in het eigen vermogen van vennootschap Y: 20 % van ((2.000), zijnde 8.000 + 5.000 – 15.000) = (400). De deelneming zal bijgevolg in de geconsolideerde balans worden opgenomen voor een bedrag van 0 EUR.

Ook het aandeel in het verlies van de geassocieerde vennootschap Y (zijnde 20 % van (15.000) = (3.000)) kan slechts worden opgenomen ten belope van maximaal 2.600 EUR, zijnde de waarde waarvoor de deelneming in de geassocieerde vennootschap Y bij eerste consolidatie werd opgenomen.

⁴¹ Indien het aandeel van de onderneming die aandelen aanhoudt in het negatief eigen vermogen van een onderneming op wiens aandelen vermogensmutatie is toegepast, meer bedraagt dan de boekwaarde van de deelneming, wordt deze deelneming opgenomen tegen waarde nul. De onderneming die de aandelen aanhoudt stopt met andere woorden met het boeken van het aandeel van de verliezen. Indien de onderneming die de aandelen aanhoudt evenwel verplicht is of de intentie heeft om zich niet financieel los te koppelen van haar deelneming, wordt het negatief gedeelte van het eigen vermogen opgenomen op de geconsolideerde balans onder de rubriek *Voorzieningen*.

⁴² Er wordt vanuit gegaan dat er geen enkele wijziging werd doorgevoerd.

Geconsolideerde balans opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

ACTIVA		PASSIVA	
Consolidatieverschillen	840 ⁴³	<i>Eigen vermogen</i>	
Materiële vaste activa	15.000	Kapitaal	30.000
Financiële vaste activa		Reserves	11.840 ⁴⁴
Deelneming in vennootschap Z	10.000		
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	0	<i>Schulden</i>	15.000
Andere activa	31.000		
Totaal	56.840	Totaal	56.840

Geconsolideerde resultatenrekening opgesteld door vennootschap X op 31.12.20X2, na toepassing van de vermogensmutatiemethode

Kosten		Opbrengsten	
Aandeel in het verlies van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	2.600		
Financiële kosten – Afschrijving “Consolidatieverschillen”	280		

Hypothese 4: naamloze vennootschap X verkoopt voor 5.000 EUR haar aandelen van vennootschap Y. Aangezien de aanschaffingsprijs op 1 januari 20X1 4.000 EUR bedroeg, realiseert vennootschap X een meerwaarde van 1.000 EUR.

Volgende boekingen worden uitgevoerd:

550 Kredietinstellingen: rekening-courant		5.000	
aan 752 Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa			1.000
2820 Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat – Aanschaffingswaarde			4.000

Vennootschap X – Enkelvoudige balans op 31/12/20X2

ACTIVA		PASSIVA	
Materiële vaste activa	15.000	<i>Eigen vermogen</i>	
Financiële vaste activa		Geplaatst kapitaal	30.000

⁴³ Dit consolidatieverschil wordt afgeschreven ten bedrage van 280 (20 % van 1.400). 1.120-280=840.

In overeenstemming met art. 3:131, § 1, tweede lid KB WVV zal moeten worden nagegaan in hoeverre het verlies bij de geassocieerde vennootschap niet zal moeten worden herleid tot nul via aanvullende of niet-recurrente afschrijvingen.

⁴⁴ 14.720 – 280 (afschrijvingskost) – 2.600 (kosten) = 11.840.

Deelneming in vennootschap Z	10.000	Reserves	15.000
		Resultaat	1.000
<i>Andere activa</i>	36.000	<i>Schulden</i>	15.000
Totaal	61.000	Totaal	61.000

Vennootschap X – Resultatenrekening opgesteld op 31/12/20X2

Kosten		Opbrengsten	
		Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa	1.000

De Commissie beperkt zich hier tot het voorbeeld van de verkoop van de aandelen van vennootschap Y. Er wordt verondersteld dat de consolidatiekring van de moederonderneming nog andere dochtervennootschappen omvat waarover zij een controle heeft waardoor zij nog steeds verplicht is een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. In de hierna opgenomen geconsolideerde jaarrekening wordt enkel de impact van de meerwaarde weergegeven op de reserves van de groep.

De geconsolideerde balans als volgt weergegeven:

Geconsolideerde balans opgesteld door vennootschap X op 31/12/20X2⁴⁵

ACTIVA		PASSIVA	
<i>Materiële vaste activa</i>	15.000	<i>Eigen vermogen</i>	
<i>Financiële vaste activa</i>		Geplaatst kapitaal	30.000
Deelneming in vennootschap Z	10.000	Reserves	16.000
<i>Andere activa</i>	36.000	<i>Schulden</i>	15.000
Totaal	61.000	Totaal	61.000

⁴⁵ Overeenkomstig artikel 3:152 KB WvV moet de toelichting de nodige gegevens bevatten om een betekenisvolle vergelijking tussen de opeenvolgende geconsolideerde jaarrekeningen mogelijk te maken wanneer de bedragen van het voorafgaande boekjaar niet vergelijkbaar zijn.

Krachtens artikel 3:156 KB WvV worden de gegevens opgenomen in bijlagen IV, X, XI en XII.